

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 13 qershor 2016

Nr. ref.:RK951/16

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI23/15

Parashtrues

Miladin Andelković

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, PN nr. 550/2014, të 31 tetorit 2014

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga z. Miladin Andelković (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kërkesës) nga Kragujevci, Republika e Serbisë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, PN nr. 550/2014, të 31 tetorit 2014, në lidhje me Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Mitrovicë, K. nr. 29/14, të 10 shtatorit 2014.
3. Vendimi i Gjykatës së Apelit i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 14 nëntor 2014.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimeve të kontestuara, me pretendimin se është cenuar nen 24 [Barazia para Ligjit], nen 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nen 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt), nenin 13 (E drejta për zgjidhje efektive) dhe nenin 14 (Ndalimi i diskriminimit) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejmë: Konventa).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligi) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 27 shkurt 2015, parashtruesi i kërkesës dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
7. Më 12 mars 2015, Kryetari i Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrties, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan, Ivan Čukalović dhe Enver Hasani.
8. Më 27 mars 2015, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje e kërkesës iu dërgua Gjykatës Themelore në Mitrovicë.
9. Më 26 qershor 2015, përfundoi mandati i gjyqtarit Enver Hasani. Më 1 korrik 2015, gjyqtarja Arta Rama-Hajrizi u caktua anëtare e Kolegit shqyrties, në vend të gjyqtarit Enver Hasani.
10. Më 18 janar 2016, një kopje e kërkesës iu dërgua Gjykatës së Apelit të Kosovës.
11. Më 13 prill 2016, Kolegji shqyrties shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përbledhja e fakteve

12. Nga dokumentet e përfshira në kërkesë, rezulton se babai i parashtruesit të kërkesës ishte vrarë nga një palë e tretë, A. D., për shkak të një mosmarrëveshje pronësore.
13. Më 26 shkurt 2014, Prokurori Publik në Mitrovicë ngriti aktakuzë kundër të pandehurit A. D. për shkak të veprës penale, vrasje e rëndë të sankzionuar me Ligjin penal të Republikës së Kosovës. Prokurori Publik dha një përshkrim të detajuar të veprës penale të të pandehurit A. D. me ç'rast konstatoi se aktakuza është e arsyetuar dhe e bazuar në ligj, sepse ekzistojnë të gjitha elementet esenciale të veprës penale.
14. Më 10 shtator 2014, Gjykata Themelore në Mitrovicë (Aktvendimi K. nr. 29/14) kishte vendosur:

“I. I pandehuri A. D. është i paaftë që të përcjell gjykimin.

II. PUSHOHET procedura penale kundër të akuzuarit A. D. për veprën penale të vrasjes së rëndë nga neni 179, paragrafi 1, pika 1.3 KPRK, për shkak të paaftësisë për përcjelljen e gjykimit gjatë procedurës për shkak të sëmundjes së përhershme psikike.

III. Pas plotfuqishmërisë së aktvendimit, shkresat e lëndës t'i dorëzohen Gjykatës Themelore në Mitrovicë – Departamentit të Përgjithshëm – Divisionit për çështje gjyqësore me qëllim të pranimit të të pandehurit nga ndonjë institucion shëndetësor i Kujdestarisë sipas Ligjit të aplikueshëm për Procedurën jashtë gjykimit”.

15. Gjykata Themelore kishte arsyetuar dispozitivin e cituar më lart, duke shpjeguar se pas shqyrtimit të raportit nga ekspertët mjekësorë, deklaratat e prokurorisë dhe të mbrojtjes, se janë plotësuar të gjitha kushtet ligjore dhe se ishte vërtetuar që i pandehuri A. D. nuk është në gjendje për t'iu nënshtuar gjykimit, dhe se procedura penale për atë lëndë ndërpritet.
16. Në një datë të pacaktuar, parashtruesi i kërkesës u ankua në Gjykatën e Apelit të Kosovës, duke pretenduar shkelje esenciale të dispozitave të ligjit procedural dhe vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike. Parashtruesi i kërkesës kryesisht kishte vënë në pikëpyetje profesionalizmin dhe vërtetësinë e ekspertizave përkitazi me gjendjen shëndetësore të të pandehurit A. D.
17. Më 31 tetor 2014, Gjykata e Apelit (Aktvendimi PN nr. 550/2014), refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës. Gjykata e Apelit vërtetoi Vendimin e Gjykatës Themelore, duke shpjeguar se kishte prova të mjaftueshme që vërtetonin se i pandehuri A. D. ishte i paaftë që të përballet me procesin gjyqësor, çka rezultoi në ndërprerjen e procedurës penale, dhe se pretendimet e parashtruesit të kërkesës ishin me karakter të përgjithshëm dhe nuk përmbanin asgjë konkrete.
18. Gjykata e Apelit konkludoi se pretendimet ishin të pabazuara “*meqë gjykata e shkallës së parë ka vepruar drejt kur ka pushuar procedurën penale kundër të*

pandehurit A. D., (...për shkak të pamundësisë së nënshtimit të gjykimit gjatë procedurës dhe për shkak të sëmundjes së përhershme psikike”.

19. Në pjesën relevante të vendimit të Gjykatës së Apelit, thuhet: “*gjykata e shkallës së parë ka dhënë arsyet e mjaftueshme rreth provave për ndërprerjen e procedurës, duke u bazuar në provat që gjenden në shkresat e lëndës si: raporti i ekspertit mjekësor, deklarata e Prokurorit dhe e mbrojtësit se janë përbushur të gjitha kushtet ligjore dhe është vërtetuar që i pandehuri A. D. nuk është i aftë që të përballet me gjykim, prandaj procedura për këtë lëndë penale është ndërprerë*”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi i kërkesës pretendon se vendimet e kontestuara kanë shkelur të drejtat e tij kushtetuese për barazi para ligjit, për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe për mbrojtje gjyqësore të të drejtave.
21. Parashtruesi i kërkesës pretendon se “*Gjykata Themelore ka nxjerr Vendimin për pushimin e procedurës pa e vërtetuar nëse i akuzuari ka kryer veprën penale apo nëse e ka marr përgjegjësinë e personit tjetër*”.
22. Parashtruesi i kërkesës pretendon se “*Në procesin e ekspertimit ka marr pjesë i biri i të akuzuarit që është në kundërshtim me ligjin (neni 508) dhe sjell në dyshim njëanshmërinë*”.
23. Parashtruesi i kërkesës, po ashtu pretendon se “*Nuk është provuar se kush është përgjegjës për vdekjen e babait tim*”.

Pranueshmëria e kërkesës

24. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
25. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.
26. Gjykata po ashtu i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësish se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojoj”.
27. Gjykata, më tej, merr parasysh rregullin 36 (2) (c) të Rregullores së punës që specifikon:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë të si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(c) Gjykata gjen që parashtruesi nuk është subjekt i ndonjë shkeljeje të të drejtave të garantuara me Kushtetutë”.

28. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës është i pakënaqur me vendimet e gjykatave të rregullta për ndërprerjen e procedurës penale ndaj A. D., dhe nga pretendimet e tij, në substancë, vërehet vullneti i tij për çuarje deri në fund të procedurës penale ndaj A. D. dhe, po ashtu, shton se “nuk është vërtetuar se kush është përgjegjës për vrasjen e babait të tij”.
29. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës vë në pikëpyetje opinionet profesionale të ekspertëve përkitazi me gjendjen shëndetësore të të pandehurit A. D. për t'u përballë me proces gjyqësor.
30. Në këtë drejtim, Gjykata ka për detyrë që së pari të vërtetojë nëse kërkesa e parashtruesit për vazhdim të procedurës penale ndaj palës së tretë dhe zbulimin e kryesit të vrasjes së babait të tij është e drejtë e garantuar me Kushtetutë.
31. Gjykata vëren se në rastin konkret, parashtruesi nuk ka fajësuar autoritetet publike të Kosovës për vdekjen e babait të tij; e as nuk është sugjeruar që autoritetet kanë ditur apo është dashur të dinë që jeta e babait të parashtruesit ka qenë në rrezik nga pala e tretë si dhe, që kanë dështuar të ndërmarrin masat e duhura për të mbrojtur babanë e parashtruesit nga ai rrezik. (Shih, GJEDNJ, Vendimi për pranueshmërinë e kërkesës nr. 47916/99, *Menson dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, i 6 majit 2003). Pra, rasti i parashtruesit duhet dalluar nga rastet që kanë të bëjnë me përdorimin e supozuar të forcës vdekjeprurëse nga agjentët shtetëror ose nga palët private në bashkëpunim kriminal me agjentët shtetëror. (Shih, për shembull, *McCann dhe të tjerët kundër Mbretërisë se Bashkuar*, Aktgjykim i 27 shtatorit 1995, Seria A nr. 324; *Hugh Jordan kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 24746/94, Aktgjykim i 4 majit 2001, ECHR 2001-II1 (ekstrakte); *Shanaghan kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 37'715/97, Aktgjykim i 4 majit 2001, KEDNJ 2001-III (ekstrakte).
32. Për sa i përket pretendimit të parashtruesit për vazhdim të procedurës penale ndaj A. D., Gjykata vëren se Kushtetuta nuk akordon ndonjë të drejtë, në kuptimin e saktë të fjalës, për t'i ndjekur ose dënuar palët e treta përkitazi me një vepër penale. Në mënyrë që të hyjë në fushëveprimin e Kushtetutës, ajo nuk mund të ngrehet në mënyrë të mëvetësishme: duhet të jetë e pandashme nga e drejta e parashtruesit për të paraqitur padi civile të bazuar në ligjin e zbatueshëm, madje edhe nëse bëhet fjalë për riparim simbolik ose të mbrojë një të drejtë civile siç është e drejta për “reputacion të mirë”. (Shih, për shembull, rastin e *Gorou kundër Greqisë* (nr. 2), aplikacioni nr. 12686/03, [DHM], Aktgjykim i 20 marsit 2009, paragrafi 24, dhe po ashtu, *mutatis*

mutandis, shih rastin *Perez kundër Francës*, aplikacioni nr. 47287/99, [DHM], Aktgjykim i 12 shkurtit 2004, paragrafët 70, 71).

33. Për sa i përket pretendimit të parashtruesit për vërtetimin e personit përgjegjës për vrasjen e babait të tij, Gjykata vëren se autoritetet publike kanë vepruar në kuadër të kompetencave të tyre ligjore dhe kushtetuese, dhe nuk kanë qëndruar pasive sepse kanë paditur A. D. për kryerje të veprës penale të vrasjes së rëndë; veçse gjatë zhvillimit të procedurës penale kanë konstatuar, pas marrjes së opinioneve të ekspertëve, se A. D. nuk është në gjendje të përballet me proces gjyqësor.
34. Gjykata i referohet parimeve të përgjithshme të zbatuara nga Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut përkitazi me hetimet që në radhë të parë përcaktojnë se mungesa e konkluzioneve në cilindo hetim, nuk do të thotë hetimi si i tillë ka qenë joefektiv: obligimi për të hetuar “*është obligim që të ndërmerrin hapat e duhur dhe nuk përbën obligim për të arritur një rezultat të caktuar*”. (Shih, për shembull, rastin nr. KI98/12, Aktvendim për papranueshmëri, i 2 korrikut 2013, dhe, *mutatis mutandis*, shih *Paul dhe Audrey Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 46477/99, § 71, ECHR 2002 – II).
35. Gjykata konsideron se neni 113.7 i Kushtetutës u ofron garanci individëve për mbrojtje të të drejtave dhe lirive themelore kur ato cenohen nga autoritetet publike; derisa në rastin në fjalë, vepra penale nuk mund t'i atribuohet autoriteteve publike d.m.th ato nuk mbajnë përgjegjësi për shkak se babai i parashtruesit është vrarë nga një palë e tretë.
36. Në këtë drejtim, Gjykata rithekson se mënyra sesi zhvillohet apo ndërpritet procedura penale, dënohen të pandehurit apo zbulohen kryesit e veprave penale është diskrecion dhe prerogativë e gjykatave të rregullta dhe organeve të ndjekjes që atyre u është akorduar me ligj dhe me Kushtetutë. Prandaj, çdo ndërhyrje e Gjykatës në atë fushëveprim përbën cenim të autonomisë së tyre. (Shih rastin nr. KI98/12).
37. Rrjedhimisht, kërkesa duhet të shpallet e papranueshme si qartazi e pabazuar, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (c) të Rregullores së punës, për shkak se parashtruesi i kërkesës nuk është subjekt i ndonjë shkeljeje të të drejtave të garantuara me Kushtetutë.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (2) (c) të Rregullores së punës, më 13 prill 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA REFUZOJË kërkesën;
- II. T' UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari rapportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi